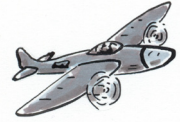

BERGING JUNKERS 88

Tweede Wereldoorlog

Op 27 januari 2001 stuurde dhr. N.W. Buijs, wonende aan de Rijkstraatweg 25 in Utrecht, een e-mailbericht aan het toenmalige wijkbureau Leidsche Rijn. Het onderwerp van het mailbericht betrof het neerstorten van een Duitse bommenwerper in de Tweede Wereldoorlog aan de oostzijde van Leidsche Rijn.

De bommenwerper was op de eerste oorlogsdag (vrijdag 10 mei 1940) om ongeveer 10.30u. neergestort, geraakt door Nederlands afweergeschut. Het vliegtuig kwam neer op het land van een boerderij aan de Rijkstraatweg 12 in Strijkviertel in De Meern. Zijn vader J.Th. Buijs (geboren 1913) woonde tijdens de oorlog op deze boerderij en had het vliegtuig neer zien storten. Hij wist in 2001 nog precies de plek van het neergestorte vliegtuig aan te wijzen.

In 2002 besloot de gemeente Utrecht dat de bommenwerper om veiligheidsredenen geborgen diende te worden. Toen in 2010 het deelgebied Rijnvliet van Leidsche Rijn bouwrijp gemaakt moest worden, voor de aanleg van een reeks sportvelden, ontstond directe noodzaak voor de berging.

Op maandagochtend 10 mei 2010, precies 70 jaar na het neerstorten van het vliegtuig, is begonnen met de berging van het toestel. Voorafgaand aan de berging hebben archeologen een groot gebied rondom de plek waar het wrak lag, met metaaldetectoren onderzocht.

Het is niet gebruikelijk dat archeologen een rol spelen bij een dergelijke berging. Het besef dat er door archeologen tot nu toe weinig onderzoek is gedaan naar sporen en vondsten uit de Tweede Wereldoorlog, heeft ertoe geleid dat de archeologen van de gemeente Utrecht de berging begeleid hebben. Ons bodemarchief bevat waardevolle informatie over deze periode, die niet in historische bronnen of ooggetuigenverslagen is vastgelegd.

Er werden door de archeologen ruim 800 kleine wrakdelen aangetroffen, met name in een langgerekte inslagkrater. De belangrijkste delen die gevonden werden waren: bommen, motorblokken, propellerbladen en het landingsgestel. De meeste wrakdelen die aangetroffen werden waren onderdelen van de vleugels of hadden daarmee te maken.

De uiteindelijke berging van het vliegtuig werd uitgevoerd door diverse onderdelen van de Nederlandse krijgsmacht. Het belangrijkste doel van deze berging was voor hen: het terrein vrijmaken van wrakdelen, vervuiling, explosieven en stoffelijke resten.

Het meest spectaculaire onderdeel van de berging was het tot ontploffing brengen van twee 250 kilo-bommen. De bommen waren goed geconserveerd, omdat ze vanaf mei 1940 in de vette klei hadden gelegen. De bommen werden met succes tot ontploffing gebracht. Ze werden door de EOD (Explosieven Opruimings Dienst) in een zandbed gelegd en daarna tot ontploffing gebracht. Twee indrukwekkende zandfontein en twee doffe knallen hebben de bommen uiteindelijk onschadelijk gemaakt.

Bron

- Rapportage Archeologie nr. 28: Een Duits vliegtuiggraf uit de eerste oorlogsuren. Archeologische begeleiding van de berging van een Junkers 88 in Leidsche Rijn

J.S. van der Kamp en M. Hendriksen